

Openingsuren

Maandag - vrijdag: 08:30 - 11:30
Of in de namiddag op afspraak

Uw dossier online

<https://cnh-eloketid.cegeka.be>
Voor boekhouders:
<https://cnh-eloket.ventouris.be>

Onze website

www.nationale-hulpkas.be

Hervorming van de bijdragen

Vanaf 2015 worden de sociale bijdragen berekend op de inkomsten van het lopende jaar - Algemene principes

1 Waarom een hervorming?

Tot 31 december 2014 worden de sociale bijdragen van de zelfstandigen berekend op de inkomsten van het derde jaar dat voorafgaat aan het jaar waarvoor de bijdragen verschuldigd zijn (behalve bij begin van activiteit).

Voorbeeld:

Behalve bij begin van activiteit, worden de bijdragen 2014 berekend op grond van de inkomsten 2011.

Met dat systeem stemmen de bijdragen die door een zelfstandige worden betaald, zeer vaak niet meer overeen met de werkelijke economische situatie.

Voorbeeld:

Een zelfstandige heeft in 2011 45.000 euro verdiend maar ziet zijn activiteit sterk afnemen in 2014. Hij raamt dat hij voor dat jaar nog slechts 20.000 euro zal verdienen.

In het oud systeem moest deze zelfstandige hoge sociale bijdragen betalen terwijl zijn economische situatie helemaal niet meer met die berekeningsgrondslag overeenstemde.

Om dat gebrek te verhelpen, heeft de wetgever beslist dat de sociale bijdragen vanaf 2015 berekend moeten worden op de inkomsten van het lopende jaar.

2 Welke bijdragen worden beoogd?

De sociale bijdragen van de jaren 2015 en erna.

De bijdragen tot en met het 4e kwartaal 2014 blijven berekend volgens de oude bepalingen, ook als ze na 1 januari 2015 worden berekend of betaald.

3 Principe

De bijdragen worden berekend op de inkomsten van het lopende jaar (N op N).

Vanaf 1 januari 2015 worden de bijdragen berekend op de inkomsten van het jaar zelf.

Voorbeeld:

- definitieve bijdragen 2015 berekend op 2015;
- definitieve bijdragen 2016 berekend op 2016 en zo verder.

Probleem: De beroepsinkomsten van een jaar worden door de fiscus vastgelegd en worden (in de meerderheid van de gevallen) één tot twee jaar later aan de socialeverzekeringsfondsen meegedeeld

Voorbeeld:

De definitieve beroepsinkomsten van het jaar 2015 zullen in de meeste gevallen in 2017 gekend zijn.

Zolang deze definitieve inkomsten niet gekend zijn, moet de wetgever een systeem van voorlopige bijdragen organiseren:

- Elk kwartaal zal het sociaalverzekeringsfonds een voorlopige bijdrage vorderen van de zelfstandige
- Die bijdrage zal berekend worden, HETZIJ:
  - op een inkomen dat door de wet is vastgelegd
  - op een inkomen dat door de zelfstandige wordt geraamd, binnen de grenzen die hem bij wet worden opgelegd.
- De bijdrage is VERPLICHT. De zelfstandige die nalaat om zijn bijdrage tijdig te betalen, moet verhogingen wegens laattijdigheid betalen. Er kan ook een gerechtelijke invordering volgen.

Zodra het fonds de definitieve inkomsten kent, regulariseert het de bijdragen en vordert het supplement op of betaalt het tegoed terug.

4 Voorlopige bijdragen

Het fonds vraagt automatisch voorlopige bijdragen op basis van de inkomsten van het derde voorafgaande jaar (zoals in het huidige systeem).

Voorbeeld:

- Voorlopige bijdragen 2015 berekend op inkomsten 2012 = 40.000 euro
- Voorlopige bijdrage per kwartaal = 2.426,45 euro

Indien de zelfstandige meent dat die bijdrage niet meer overeenstemt met zijn economische situatie, kan hij vragen om bij te dragen op grond van zijn geraamde inkomsten.

- Indien hij meent dat hij minder zal verdienen dan drie jaar geleden. Als de voorlopige bijdrage te hoog is, kan de zelfstandige een vermindering vragen.
  - Dit moet hij echter doen binnen de grenzen die door de wet zijn opgelegd. Daarvoor moet hij aan zijn fonds op basis van objectieve elementen aantonen dat zijn inkomsten minder zullen bedragen dan bepaalde drempels.

Voorbeeld:

- hoofdberoep: geraamde inkomsten minder dan 13.296,25 euro (minimumdrempel) of 26.592,49 euro (het dubbel)
- Bijberoep: geraamde inkomsten minder dan 26.592,49 euro, 13.296,25 euro, 6.965,12 euro of 1.471,01 euro.

OPGELET

- De bijdrage wordt dan berekend op die drempel en niet op de exacte geraamde inkomsten.
- Als hij niet aantoonst dat zijn inkomsten onder de drempel liggen, blijft de forfaitaire voorlopige bijdrage of de bijdrage op basis van de inkomsten N-3 opeisbaar.
- Hierbij moet hij ook een aantal formaliteiten naleven.
  - Zijn verzoek per aangetekende brief of verzoekschrift ter plaatse (tegen ontvangstbewijs) aan het fonds bezorgen
  - Het wettelijk voorziene aanvraagformulier gebruiken
  - Bewijsstukken bezorgen ter staving van de werkelijkheid van zijn economische situatie
- De procedure is behoorlijk strikt.
  - De aanvraag is geldig voor één enkel kalenderjaar
  - Het sociaalverzekeringsfonds neemt zijn beslissing binnen de maand van het (volledige) verzoek, op grond van de voorgelegde stukken
  - In geval van akkoord worden de bijdragen van het volledige jaar op die basis geregulariseerd

OPGELET

Indien vóór de vermindering bijdragen werden betaald en de regularisatie tot een overschot leidt, kan dat overschot gebruikt worden voor de betaling van anderen bijdragen. Het wordt echter nooit terugbetaald.

In geval van weigering zal het Fonds dit aan de zelfstandige betekenen via aangetekende en met redenen omklede brief (beroep mogelijk bij de Arbeidsrechtbank).

Indien hij stelt vast dat zijn inkomsten niet zoals verwacht verminderen kan de zelfstandige afstand doen van een verworven vermindering, maar moet hij een uitdrukkelijk verzoek invoeren.

- Indien hij meent dat hij meer zal verdienen dan drie jaar geleden. De voorlopige bijdrage is te klein en kan aanleiding geven tot een latere regularisatie die omvangrijk kan zijn. Om dat te vermijden kan de zelfstandige een supplement betalen HETZIJ:
  - vragen aan zijn SVF zijn geraamde inkomsten te verhogen. Hij zal dus hogere voorlopige bijdrage betalen
  - spontaan bijkomende betalingen aan reeds betaalde bijdragen doen.

NB: Deze bijkomende betalingen laten ook een correcte en optimale fiscale aftrek toe.

Voorbeeld:

- voorlopige bijdragen 2015 op inkomsten 2012 = 30.000 euro,
- geraamde inkomsten 2015 = 45.000 euro;
- vraag om te betalen op 45.000 euro of vrije spontane betalingen.

OPGELET

Er zijn specifieke regels in de periode van begin van bezigheid, dus tot het einde van het 3e volledige jaar. Er zijn wettelijke forfaits, zoals op dit ogenblik volgens de categorie (hoofdberoep, bijberoep,...).

5 Regularisatie - Definitieve bijdragen

Zodra de definitieve inkomsten gekend zijn, regulariseert het fonds de voorlopige bijdragen op basis daarvan. Het vraagt een supplement of betaalt het tegoed terug.

Voorbeeld:

In 2017 ontvangt het fonds de definitieve inkomsten 2015. Het regulariseert de bijdragen 2015.

- Als de voorlopige bijdragen 2015 berekend op basis van 2012 of de forfaitaire bijdragen te laag waren, betaalt de zelfstandige een supplement.

OPGELET

Als de zelfstandige ten onrechte een vermindering van zijn voorlopige bijdragen heeft gevraagd, moet hij naast het supplement ook **verhogingen betalen**.

- Als de voorlopige bijdragen te hoog waren, betaalt het fonds het tegoed terug, maar er zijn geen bonussen.

OPGELET

In het nieuwe systeem zijn er geen bonussen of interesten meer in geval van terugbetaling van een tegoed.

Belangrijke opmerkingen:

- De definitieve inkomsten worden in aanmerking genomen, ook als het bijdragejaar geen volledig jaar van activiteit is.

De inkomsten worden dan herleid op jaarbasis (pro rata in aantal kwartalen).

Voorbeeld:

Begin van activiteit op 1/4/2016 of Stopzetting op 30/09/2016.

In beide gevallen zal de zelfstandige in 2016 slechts drie kwartalen hebben bijgedragen. De definitieve inkomsten van 2016 zullen echter met 4/3 worden vermenigvuldigd om representatief te zijn voor het volledige jaar.

- Veranderingen van bijdragecategorie (bv. hoofdberoep wordt bijberoep of omgekeerd) wordt niet meer beschouwd als een begin van bezigheid.

De definitieve bijdragen worden dus berekend op het globaal ontvangen inkomsten in het jaar, deels in hoofdberoep, deels in bijberoep.

Voorbeeld:

Hoofdberoep wordt bijberoep op 01/7/2016.

Op hetzelfde inkomen van 2016 (zonder pro rata) zal de zelfstandige de bijdragen van de eerste twee kwartalen als zelfstandige in hoofdberoep betalen en de bijdragen van de laatste twee kwartalen als zelfstandige in bijberoep.

6 Specifieke regels bij stopzetting van activiteit of pensionering

Om te vermijden dat hij regularisaties moet betalen na zijn pensioen, kan de zelfstandige **die zijn activiteit stopzet en tegelijk zijn pensioen neemt**, vragen om geen regularisaties meer te krijgen voor de jaren die op de ingangsdatum van zijn pensioen (maximum dat jaar en de drie ervoor) nog voorlopig zijn berekend.

Voorbeeld:

Een zelfstandige is gepensioneerd op 01/12/2017 en zet zijn activiteit stop.

Op 1 december 2017 zijn de inkomsten 2016 en 2017 nog niet gekend.

De zelfstandige kan kiezen om nooit die bijdragen te regulariseren.

De voorlopige bijdragen van 2016 en 2017 worden dan definitief.

De bijdragen 2016 worden definitief berekend op 2013 en die van 2017 op 2014.

OPGELET

Indien de zelfstandige een vermindering van zijn voorlopige bijdragen voor deze jaren gevraagd heeft zal hij van dat voordeel niet meer kunnen genieten

7 Vrijstelling van bijdragen

De zelfstandige die zich in staat van behoefte bevindt, kan nog steeds een aanvraag om vrijstelling van bijdragen indienen. Hij kan dit doen vanaf het stadium van de voorlopige bijdragen. **In dat geval zal de beslissing op het moment van de regularisatie herzien worden.**

- Als de definitieve inkomsten **lager zijn dan 26.592,49 euro** (dubbel van de minimumdrempel), dan blijft de vrijstelling voor de voorlopige bijdragen behouden en wordt ze uitgebreid naar de definitieve bijdragen.
- Daarentegen, als de definitieve inkomsten **hoger zijn dan 31.910,99 euro**, wordt de vrijstelling geannuleerd en moeten de bijdragen volledig betaald worden (voorlopige en regularisaties). Bovendien worden er verhogingen aangerekend.

Tussen deze twee bedragen blijft de vrijstelling verworven als de definitieve inkomsten niet meer bedragen dan 120% van de inkomsten die de zelfstandige in zijn aanvraag vermeld heeft.

OPGELET:

Het is inderdaad het definitief inkomen dat het enige criterium wordt om te bepalen of de vrijstelling moet of niet behouden worden.

8 Vrij aanvullend pensioen (VAPZ)

De regels voor de berekening veranderen niet. De VAPZ-bijdragen blijven berekend op de inkomsten van 3 jaar terug (N-3).

9 Sociale rechten

De betaling van de voorlopige bijdragen waarborgt de rechten op uitkeringen, behalve voor de sector pensioen.

Voorbeeld:

Zodra de vier voorlopige bijdragen 2016 (op basis van N-3 of na goedgekeurde vermindering) betaald zijn, wordt de bijdragebon 2016 naar het ziekenfonds verzonden.

10 Bijlage: Drempels van toepassing overeenkomstig de categorie

Als hij meent dat de voorlopige bijdrage te hoog is, kan de zelfstandige een vermindering van zijn voorlopige bijdrage vragen. De bijdrage wordt dan berekend op bepaalde (verminderde) inkomstdrempels. (Wordt hoger verklaard: zie het hoofdstuk "voorlopige bijdrage").

Hieronder de voornamelijk¹ wettelijk vastgelegde drempels volgens de bijdragecategorie (en geraamd op basis van de bijdragen 2017) berekeningsbasis van een verminderde voorlopige bijdrage.

Inkomsten : (EUR)	Overeenstemmen met :	Ofwel, in 2014, een driemaandelijke bijdrage van: (EUR, beheerskosten niet inbegrepen)
Zelfstandige in hoofdberoep:		
13.296,26	Wettelijke minimumbijdrage	698,05
26.592,49	Dubbel van de minimumbijdrage	1396,11
Zelfstandige in bijberoep en gelijkgestelde (art.37):		
< 1.471,01	Geen bijdrageplicht	0
1471,01	Minimumbijdrage bijberoep	77,23
6.965,12	Maximumbijdrage voor een art.37	365,67
13.296,26	Wettelijke minimumbijdrage	698,05
26.592,49	Dubbel van de minimumbijdrage	1396,11
Gepensioneerde zelfstandige		
<2942,03	Geen bijdrageplicht	0
6.965,12	Maximumbijdrage voor een art.37	255,97
13.296,26	Wettelijke minimumbijdrage	488,64
26.592,49	Dubbel van de minimumbijdrage	977,27
6.238,00	Toegelaten activiteit zonder kinderlaste	230,97
9357,00	Toegelaten activiteit met kinderlaste	346,44
Gepensioneerde die de pensioenleeftijd bereikt hebben en die geen pensioen genieten		
< 2.942,03	Minimumbijdrage gepensioneerde	0
6.815,52	Maximumbijdrage voor een art.37	366,23
13.296,26	Wettelijke minimumbijdrage	698,05
26.592,49	Dubbel van de minimumbijdrage	1396,11
Meewerkende echtgenoot Maxistatuut		
5.841,04	Maxi-statuut	306,65
13.296,26	Wettelijke minimumbijdrage	698,05
26.592,49	Dubbel van de minimumbijdrage	1396,11
Student zelfstandige		
< 6.648,12	Geen bijdrageplicht	0
9972,18	Maximumbijdrage student-zelfstandige	174,51
13.296,26	Wettelijke minimumbijdrage	698,05
26.592,49	Dubbel van de minimumbijdrage	1396,11

¹ Niet limitatieve lijst. Anderen situaties bestaan. Als u hiervan niet zeker bent, raadpleeg dan uw sociaal verzekeringsfonds.